

Skadesforsikringselskaber

Markedsudvikling 2023

Indholdsfortegnelse

1. Sammenfatning	3
2. Hovedtendenser i forsikringsselskabernes årsregnskaber	3
3. Væsentlige træk i markedsudviklingen	8
4. Observationer fra årets inspektioner	9
5. Appendiks.....	10

Markedsudviklingen i 2023 for skadesforsikringselskaber

1. Sammenfatning

De direkte tegnende skadesforsikringselskaber leverede i 2023 et samlet resultat før skat på 10,5 mia. kr., hvilket var 7,9 mia. kr. højere end året før. Fremgangen skyldtes hovedsagligt en væsentlig forbedring af investeringsresultaterne, som var 8,1 mia. kr. større end i 2022. Det forsikringstekniske resultat var ca. 0,2 mia. kr. mindre end i 2022. Øvrige poster var dermed stort set uændrede.

Skadesforsikringselskaberne opnåede en egenkapitalforrentning før skat på 13,4 pct. mod 4,2 pct. i 2022¹.

Det pæne investeringsresultat skyldtes både aktie- og obligationsinvesteringerne.

Forsikringselskaberne mærkede også i 2023 effekten af de stigende råvare- og materialepriser. Stormen Otto og flere kraftige nedbørshændelser trak skadeomkostningerne op, og derudover steg både skadefrekvensen og den gennemsnitlige skadeomkostning på bilforsikringerne hos mange selskaber som følge af dels de mange haglskader i Sydeuropa, dels væksten i andelen af elbiler, som viser højere skadeomkostninger pr. skade end traditionelle biler. Erstatningsprocenten steg dog kun med 1 procentpoint til 70,1, da diskonteringseffekten (på hensættelserne) af den højere rente trak procenten ned.

Topdanmark købte i 2023 Oona Health A/S med datterselskabet Dansk Sundhedssikring A/S. Erhvervelsen bidrog yderligere til den konsolidering, som skadesforsikringsmarkedet har oplevet de seneste år.

Finanstilsynet gennemførte i alt syv inspektioner i skadesforsikringselskaber, hvoraf tre var fulde inspektioner med bredt fokus. De øvrige var funktionsinspektioner med fokus på hensættelser, opgørelse af solvenskapitalkravet og en intern model. Hovedparten af tilsynsreaktionerne efter de fulde inspektioner blev også i 2023 givet indenfor ledelses- og kontrolsystemet og solvenskravsopgørelserne.

Denne artikel medtager kun statistisk materiale fra de selskaber, som Finanstilsynet har under tilsyn. Det vil sige, at filialer af udenlandske selskaber ikke optræder. Derudover indgår ikke skadesforsikringselskaber, hvor den indirekte andel af forsikringerne (genforsikring) overstiger 50 pct. Det skyldes, at dette primært er captive-genforsikringselskaber, som kun genforsikrer et moderselskabs forsikringer. Materialet dækker 47 selskaber, hvilket er tre færre end i 2022.

2. Hovedtendenser i forsikringselskabernes årsregnskaber

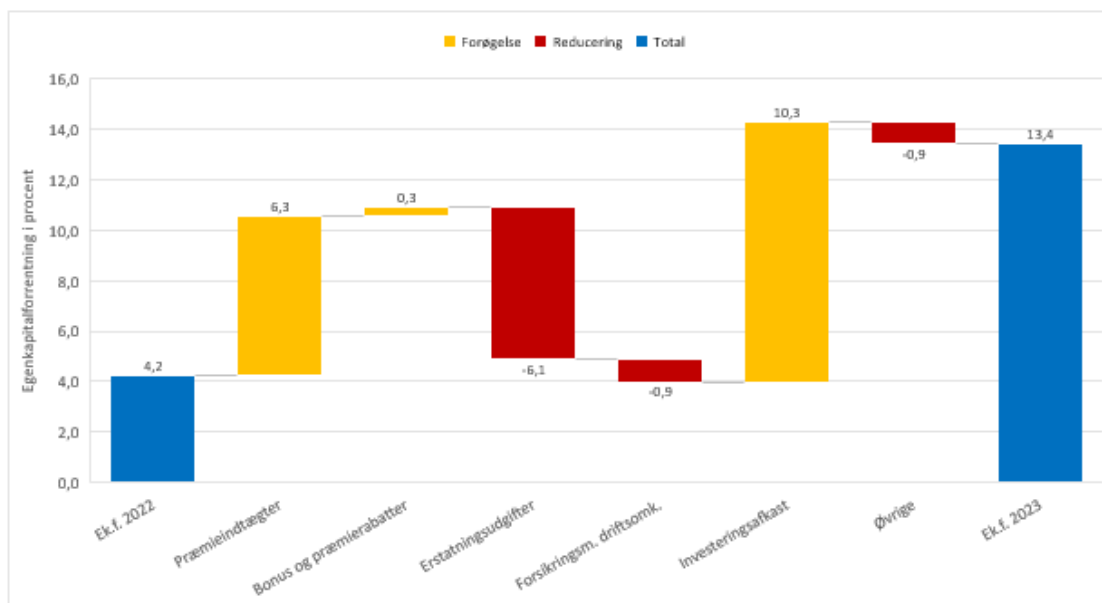
Skadesforsikringselskaberne havde i forhold til 2022 en fremgang på 7,9 mia. kr. i det samlede resultat før skat fra 2,6 mia. kr. til 10,5 mia. kr. Investeringsaktiviteterne indtjente 8,1 mia. kr. mere. Præmieindtægten for egen regning steg med 4,8 mia. kr., og erstatningsudgifterne var 4,7 mia. kr. højere. De forsikringsmæssige driftsomkostninger var 0,7 mia. kr. højere, og øvrige poster (bonus og præmierabatter og andre indtægter) var 0,1 mia. kr. lavere.

¹ Egenkapitalforrentning er alene beregnet på basis af egenkapitalen primo året.

Investeringsaktiviteterne gav selskaberne et resultat på 3,7 mia. kr. mod -4,4 mia. kr. i 2022.

Egenkapitalforrentningen steg fra 4,2 pct. i 2022 til 13,4 pct. Figur 1 viser de enkelte resultatposters bidrag til ændringen i egenkapitalforrentningen. Her fremgår det, at investeringsafkastet alene bidrog til en forøgelse på 10,3 procentpoint, og at stigningen i præmierne stort set blev opvejet af forøgede erstatningsudgifter.

Figur 1: Investeringsafkastet gav vækst i egenkapitalforrentningen

Note: Øvrige poster dækker regnskabsposten "Andre indtægter".

Kilde: Egne beregninger baseret på selskabernes indberetninger

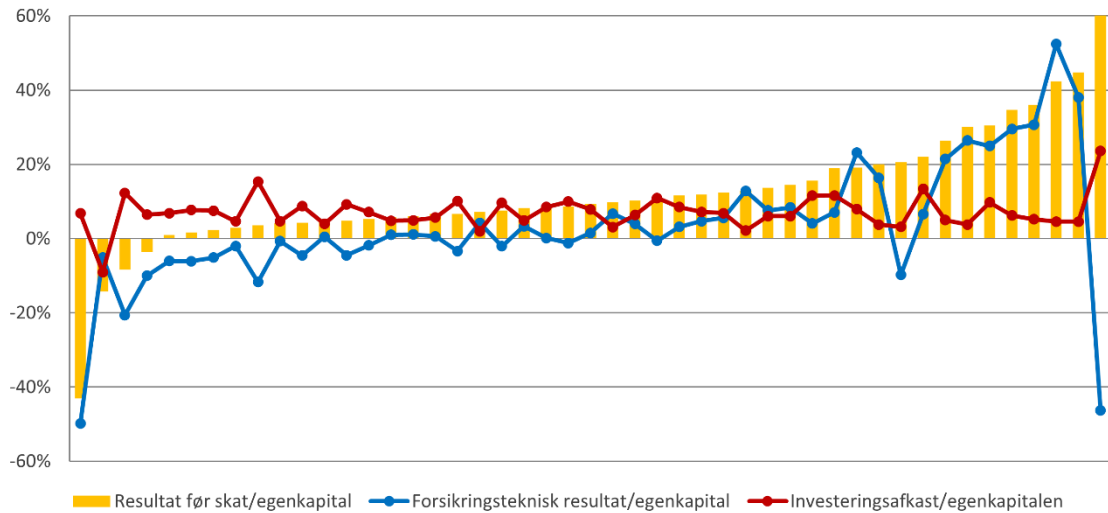
Variationen i selskabernes resultater er vokset de seneste år, men som det fremgår af figur 2 leverede selskaberne i 2023 mere ensartede resultater før skat i forhold til egenkapitalen (gule søjler). Kun fire selskaber fik et samlet negativt resultat, men ca. 40 pct. af selskaberne leverede negative forsikringstekniske resultater, hvilket er en lille stigning i forhold til året før, hvor det var 33 pct. Som det fremgår af figur 3, havde kun ét selskab negativt investeringsafkast (rød kurve). I 2022 var der til sammenligning kun tre selskaber, som havde positivt investeringsafkast.

Selskabet yderst til højre i figuren opnåede det positive resultat før skat gennem en ekstraordinær indtægt.

19 af de 47 selskaber realiserede negativt forsikringsteknisk resultat. En stor del af disse er mindre, gensidige selskaber med en bevidst strategi om at operere med et relativt beskedent resultat af forsikringsdriften for at tilgodese kunderne, der samtidig er ejere. Den høje skadefrekvens på især bilforsikringerne og de forøgede udgifter til vejrligsskader i 2023 ramte nogle af selskaberne hårdt. De fleste af disse selskaber har dog en betydelig finansiel styrke fra formuer opbygget over en lang årrække.

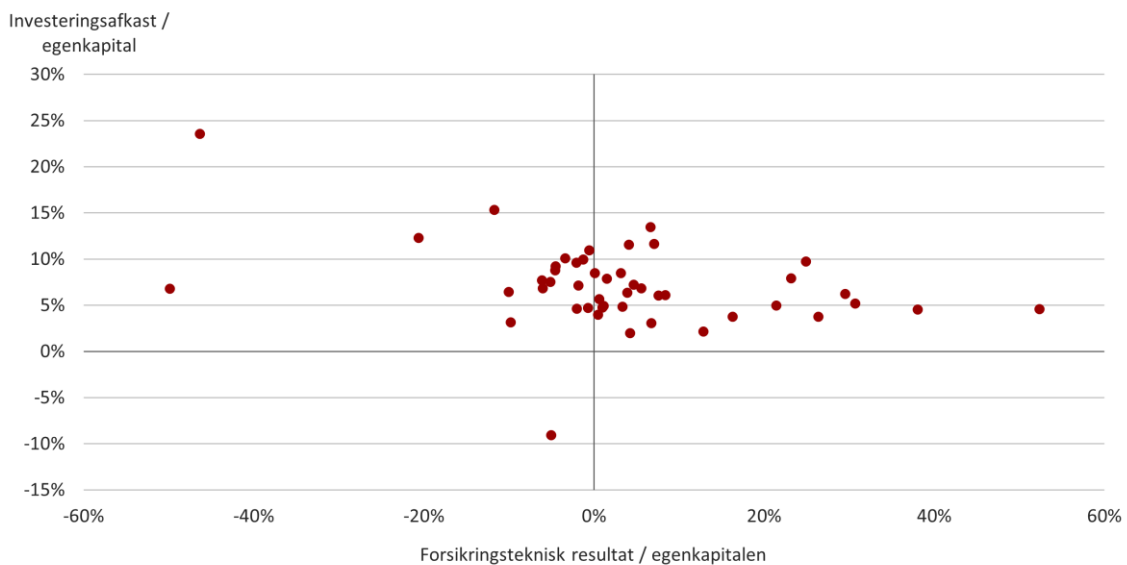
Finanstilsynet har fortsat fokus på holdbarheden af forretningsmodellen i de mindre selskaber, som ikke har stor finansiel styrke.

Figur 2: Mindre variation i selskabernes samlede lønsomhed

Kilde: Egne beregninger baseret på selskabernes indberetninger.

Figur 3: Kun ét selskab realiserede negativt investeringsresultat

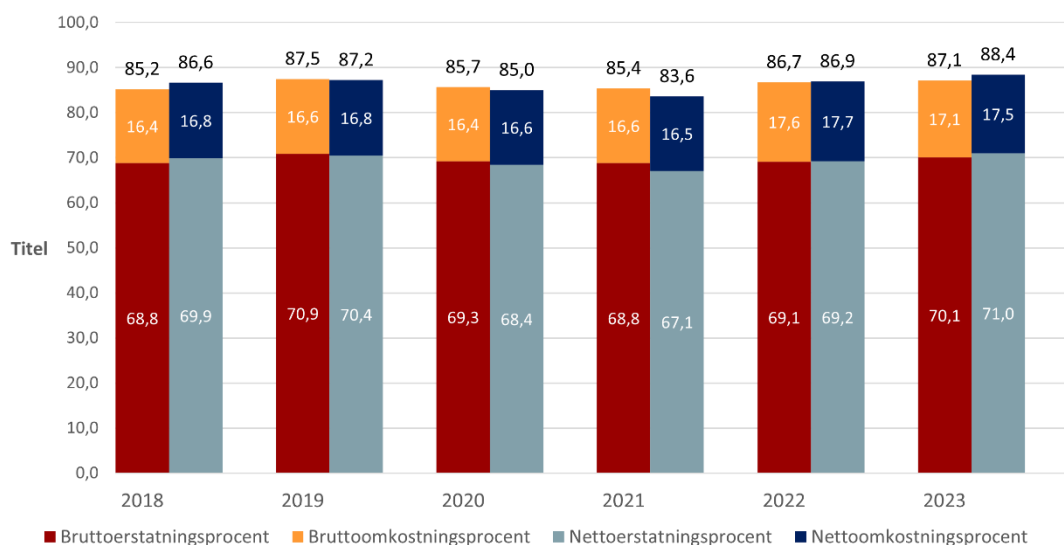
Kilde: Egne beregninger baseret på selskabernes indberetninger.

Combined ratio udtrykker de samlede udgifter til erstatninger og omkostninger målt i forhold til årets præmier. Figur 4 viser, at 2023 blev endnu et år med stigende combined ratio. I årene 2020 og 2021 under COVID-19-krisen var combined ratio faldet et par procentpoint, men i 2023 var selskaberne tilbage på niveauet før COVID-19.

Combined ratio efter genforsikring (netto) lå på det højeste niveau set over de seneste fem år. Det afspejler en stigning i genforsikringspræmierne, som selskaberne også berettede om i 2022.

Omkostningsprocenten (brutto) faldt i 2023 med 0,5 procentpoint til 17,1 og bidrog dermed til en mere afdæmpet stigning i combined ratio.

Figur 4: Combined ratio steg igen

Note: Forskellen på brutto og netto er virkningen af genforsikring.

Kilde: Egne beregninger baseret på selskabernes indberetninger.

Erstatningsprocenterne i figur 5 og tabel 1 er baseret på selskabernes Solvens II-indberetninger. Det indebærer, at erstatningsprocenterne er beregnet uden skadebehandlingsomkostninger og ændringer i hensættelserne. Derfor afviger tallene fra de regnskabsmæssige erstatningsprocenter ovenfor, som indeholder både skadebehandlingsomkostninger og ændringer i hensættelserne.

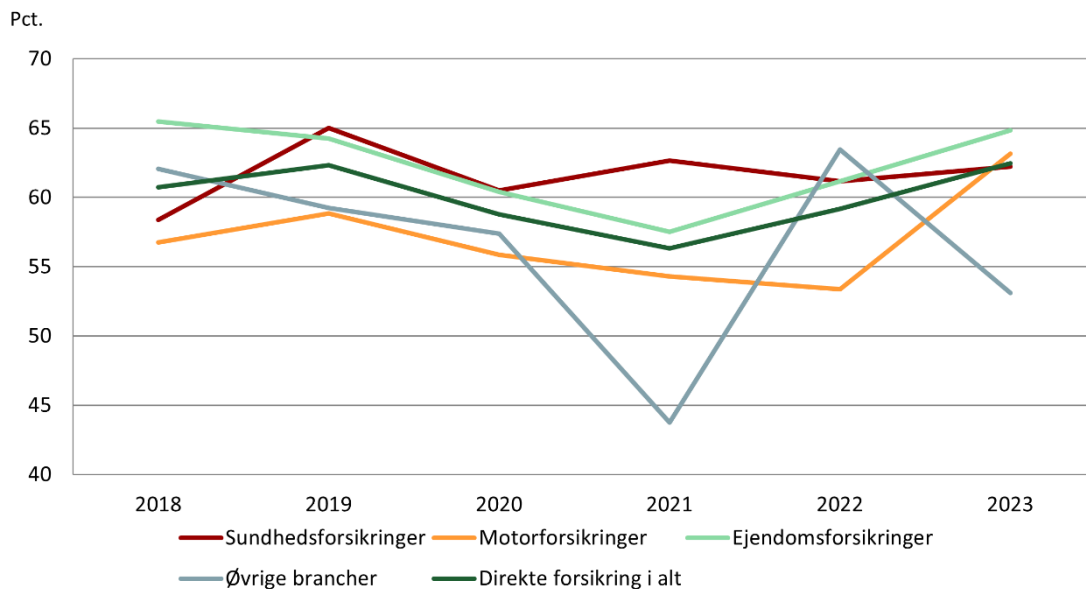
Figur 5 viser, at udviklingen i erstatningsprocenterne i 2023 på de største forsikringsbrancher var ensartet. Dette stod i modsætning til 2022, hvor billedet var mere broget. Tallene illustrerer, at skadebegivenhederne i 2023 ramte både bredt og hyppigt. Præmiestigningerne kunne ikke følge med stigningen i erstatningerne.

Gruppen af øvrige forsikringer er domineret af almindelig ansvarsforsikring og assistanceforsikring. Erstatningsprocenten i begge disse forsikringstyper faldt. I samme gruppe er også retshjælpsforsikring og sø-, luft- og transportforsikring, som viste markante stigninger, men hvor volumen til gengæld er lille.

Mest markant var stigningen i erstatningsprocenten i motorforsikringsbranchen, som steg til 62,4 pct., hvilket er det højeste niveau siden 2015. Efter et markant fald i udgifterne til an-

svarsskader i 2022 var disse på et mere normalt niveau i 2023, men også udgifterne til kaskoforsikringerne var steget. Flere selskaber meldte om en kraftig stigning i antallet af elbilsforsikringer, hvor datagrundlaget til tarifiering stadig er spinkelt.

Figur 5: Erstatningsprocenterne steg

Kilde: Egne beregninger baseret på selskabernes indberetninger.

Note: Erstatningsprocenten er før skadebehandlingsomkostninger og ændringer i hensættelserne.

Efter den kraftige stigning i nettoprisindekset i 2022 lå indekset ultimo 2023 (117,2) kun en smule højere end ultimo 2022 (116,0)². Prisstigningerne fra 2022 var også en del af forklaringen på de højere erstatningsprocenter i 2023. En del selskaber meldte i slutningen af 2023 ud, at der på grund af både vejrliget og inflationen kommer præmiestigninger i 2024. Det må derfor forventes, at præmiestigninger i 2024 vil modvirke de kraftige prisstigninger i 2022 i forhold til erstatningsprocenten.

Antallet af vejrrelaterede skader var højt. Flere selskaber nævner skybrud, stormen Otto i februar, større nedbørsmængder og hagl i Norditalien i deres årsrapporter. Selskaberne rapporterer desuden om et højt antal storskader, uden at det dog er helt på niveau med 2022.

² Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk

Tabel 1: Erstatningsprocenter pr. branche

	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Erstatningsprocent</i>					
Udgifter til lægebehandling	113,7	81,4	84,5	83,5	88,0
Indkomstsikring	50,5	52,9	54,3	53,5	53,6
Arbejdsskadeforsikring	47,4	50,6	52,6	47,9	46,0
Sundhedsforsikring i alt	65,0	60,5	62,7	61,2	62,2
Motor, ansvarsforsikring	57,7	64,6	60,6	46,1	60,1
Motor, kaskoforsikring	59,3	52,7	52,2	55,7	64,1
Motorforsikring i alt	58,8	55,9	54,3	53,4	63,1
Brand og andre skader på ejendom	64,2	60,4	57,5	61,2	64,9
Ejendomsforsikringer i alt	64,2	60,4	57,5	61,2	64,9
Sø-, lufts- og transportforsikring	50,0	43,6	46,1	41,9	56,3
Almindelig ansvarsforsikring	52,3	55,7	47,3	44,7	41,9
Kredit og kautionsforsikring	17,3	71,5	25,6	31,9	25,7
Retshjælpsforsikring	56,2	65,3	63,6	52,9	63,5
Assistance	68,6	49,6	17,6	74,8	68,1
Øvrige i alt	59,2	57,4	43,7	63,5	53,1
I alt direkte forsikring	62,3	58,8	56,3	59,2	62,4

Kilde: Selskabernes indberetninger.

Note: Erstatningsprocenten er før skadebehandlingsomkostninger og ændringer i hensættelserne.

3. Væsentlige træk i markedsudviklingen 2023

Krav til rapportering

Særligt de store skadesforsikringselskaber står i de kommende år over for nye og større krav til rapportering om bl.a. bæredygtighed (CSRD-direktivet og ESRS-standarder i 2024) og digital robusthed (DORA-forordningen i 2025). Nogle selskaber har allerede nye afsnit om bæredygtighed i deres årsrapporter, og der pågår et omfattende forberedende arbejde på disse områder.

Kunstig intelligens

Flere selskaber udvikler og udbygger deres digitale strategier med brug af kunstig intelligens og andre datadrevne løsninger, som både skal forbedre kundeoplevelsen og effektivisere forsikringsdriften. Implementeringen af disse løsninger må i de kommende år forventes at skabe en større differentiering mellem selskabernes digitale platforme med afledte effekter på både salg og distribution, skadebehandling og interne processer.

Opkøb

Den 1. december 2023 gennemførte Topdanmark købet af Oona Health A/S med datterselskabet Dansk Sundhedssikring A/S. Hermed erhvervede Topdanmark de omkring 16 pct. af markedet for sundhedsforsikring, som Dansk Sundhedssikring A/S har opbygget gennem de seneste 10 år.

4. Observationer fra årets inspektioner

Finanstilsynet gennemførte i 2023 to fulde inspektioner i skadesforsikringselskaber og en fuld inspektion i en forsikringsholdingvirksomhed. Derudover foretog Finanstilsynet fire funktionsinspektioner; en med fokus på både opgørelse af solvenskapitalkravet og hensættelserne og tre inspektioner med fokus på henholdsvis solvenskapitalkravet, hensættelserne og et selskabs interne model.

Som det har været tilfældet de seneste år, blev hovedparten af tilsynsreaktionerne på de fulde inspektioner givet indenfor ledelses- og kontrolsystemet, bl.a. til nøglefunktionerne. Inspektionerne viste fortsat, at skadesforsikringselskaberne har mangler i politikker, retningslinjer, outsourcingkontrakter, funktionsbeskrivelser og andre styringsdokumenter. Finanstilsynet lægger vægt på, at selskabernes styringsdokumenter klart og tydeligt udtrykker bestyrelsernes beslutninger, roller og ansvar.

Finanstilsynet har som følge af det højere renteniveau sat øget fokus på værdifastsættelsen af selskabernes aktiver, herunder ikke mindst selskabernes ejendomsporteføljer.

5. Appendiks

Tabel 1: Uddrag af resultatopgørelser og balancer 2019-2023

<i>Mio. kr.</i>	2019	2020	2021	2022	2023
Resultatposter					
Bruttopræmier	68.995	69.286	74.547	72.622	78.193
Afgivne genforsikringspræmier	-5.084	-4.087	-4.128	-4.279	-4.972
Præmieindtægter f.e.r.	63.391	64.516	69.111	68.217	73.177
Erstatningsudgifter f.e.r.	44.657	44.126	46.364	47.190	51.925
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r.	10.633	10.716	11.404	12.099	12.780
Forsikringsteknisk resultat	7.524	8.810	9.978	8.047	7.808
Investeringsafkast (se anmærkning)	3.681	1.486	4.429	-4.410	3.660
Årets resultat før skat	11.277	10.336	13.846	2.587	10.491
Balanceposter					
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter	96.218	96.808	99.793	95.037	98.667
Egenkapital	54.201	57.520	61.016	78.181	75.000
Aktiver i alt	174.934	181.257	185.782	203.270	205.131
Nøgletal					
Bruttoerstatningsprocent	70,9	69,3	68,8	69,1	70,1
Bruttoomkostningsprocent	16,6	16,4	16,6	17,6	17,1
Combined ratio	89,1	86,6	86,1	88,8	90,1
Operation ratio	90,2	86,6	85,6	88,9	89,9
Relativt afløbsresultat	4,2	3,3	2,7	2,6	2,2
Egenkapitalforrentning i procent	16,4	14,6	18,6	6,7	11,0

Note: Nøgletallene er beregnet som vægtede gennemsnit af de nøgletal, som de enkelte selskaber har indberettet til Finanstilsynet. Beregningerne er for hele femårsperioden baseret på de selskaber, der var på markedet det pågældende år. Vægtene afspejler det enkelte selskabs tyngde indenfor de pågældende nøgletal i det pågældende år. Nøgletallene kan dermed ikke beregnes på baggrund af tallene i den øverste del af tabellen. Nøgletallet combined ratio er beregnet som summen af erstatningsprocent for egen regning og omkostningsprocent for egen regning.

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.